

Spis treści

Wstęp	7
1. Wprowadzenie	17
1.1. Historia indyjskiej literatury podróżniczej	17
1.2. Orientalizm i autoorientalizm: dyskurs kolonialny i jego wpływ na społeczeństwo skolonizowane	21
1.2.1. Odbiór dyskursu kolonialnego w Indiach	26
1.3. Kolonialny monopol na transfer wiedzy w Indiach i jego skutki	29
1.3.1. Kontrola obiegu informacji	30
1.3.2. Kolonialny system edukacji w Indiach	32
2. U źródeł nowoczesności: relacje podróżnicze z Europy Zachodniej (1858–1939)	39
2.1. Relacje podróżnicze z Europy Zachodniej	53
2.1.1. Droga do Europy	56
2.1.2. W Europie – zachwyt nad infrastrukturą, organizacją i innowacjami	64
2.1.3. Rozważania nad charakterem narodowym Europejczyków i Indusów	81
2.1.4. Sytuacja kobiet w Europie i Indiach	93
2.1.5. Sytuacja polityczna i kondycja narodu indyjskiego	98
2.1.6. Ciemna strona wspaniałego kontynentu	102
2.1.7. Młody buntownik: Rabindranatha Tagore’a krytyka Anglii	104
3. Niemcy i Europa Środkowa jako alternatywna przestrzeń doświadczania nowoczesności (1905–1939)	115
3.1. Indusi w Europie Środkowej okresu międzywojennego: studenci, intelektualisci i rewolucjoniści	119
3.1.1. Rabindranath Tagore i jego podróże po Europie Środkowej	122
3.2. Podróżnicy w Europie Środkowej: turyści i wędrowcy	125
3.2.1. Turyści	125
3.2.2. Inny wymiar nowoczesności: eskapada rowerowa Ramnatha Biswasa i piesze wędrówki Mohanlala Gangopadhyaya	133
4. Nowa ziemia obiecana: relacje podróżnicze z Rosji i Związku Radzieckiego (1917–1991)	145
4.1. Okres międzywojenny	145
4.1.1. Relacje podróżnicze ze Związku Radzieckiego w okresie międzywojennym	154

4.2. Okres powojenny	165
4.2.1. Relacje podróżnicze ze Związku Radzieckiego w czasie zimnej wojny	174
Przestrzeń miejska i mieszkalnictwo	185
Edukacja i świadomość społeczna	190
Sytuacja robotników i chłopów	197
Mechanizacja i racjonalizacja	205
Emancypacja kobiet	208
Konfrontacja z krytyką i osvajanie obcości	213
Niezakończone poszukiwanie nowoczesności	217
Bibliografia	223
Indeks osobowo-rzeczowy	231
Summary	235